

מסורת הש"ס

א) [מוספתא רפ"ג,] ב) ב"ב סד.
קלח: [גמיר ו:], ג) ז"ל לפני ד"ה
בסופרס: [ד] [ב"ב סד.,] ה) שייך
לדף הקודם, ו) ונע"ע מוס' מוליך
קו: ד"ה אמר רב ומוס' נדה ל:
ד"ה שני ומוס' שבת כג. ד"ה
במרפסו ומוס' מנחות לו. ד"ה
קייבורס,

לְעִזֵּי דַעַ"י

אישיל"א. בית-שחי.

מוסף רש"י

שייך לעמוד הקודם

[illegible]

שָׁבוּרָה שְׁתַּקְּבֹוּב מִדְּבַר וְיִשְׁכַּח
עֵצֶיךָ שִׁירִי קִרְבֵּי מִוִּדְּבָר
שֶׁבוּרָה שְׁתַּקְּבֹוּב מִדְּבַר וְיִשְׁכַּח
עֵצֶיךָ שִׁירִי קִרְבֵּי מִוִּדְּבָר
לִשְׁמָה דְקָרָה דְכוּחַ וְלִקְבָה עֲשֵׂתָ
קִרְבֵּיכָם. לֵאמֹר וְלִשְׁמָה דְמִתְחַנֵּן
הָאֵל מִן עֲשֵׂתָ בְּתַם עֲשֵׂתָ
(חח.) לְמַעַן אֶת הַגִּיד
וְיִצְרִי. לֵאמֹר, לִקְרִיחַ לֵאמֹר דְּרָךְ.
לֵאמֹר לִגְרוּ דְהוּת וְהָאֵל לִי יִפְתַּח צִפְרִי
דְּבִירִי רִעִי. דְקִסְכֵּי מִזְכֵּר עֲשֵׂתָ
שֶׁיִּסְמַח לֵב יִצְרִי לֵאמֹר דְּרָךְ לִנְפֻשָּׁי
(דוד.) וְחִיבֵאִי אֲנִי עֲשֵׂתָ
לִקְרִיחַ לֵאמֹר, דְּלִמְחִינֵנִס שִׁירִי
כֵּן הָאֵל וְהוּא דְמִתְחַנֵּן כֵּן
שִׁירִי לֵאמֹר (חח.) בְּדוּמָה שְׁמֵרָה
לִי. מִזְכֵּר שְׁפִירוֹת, חֲרִיץ מֵאֵל.
כּוּ, בְּדוּמָה, לֵאמֹר לִנְפֻשָּׁי, חֲרִיץ.
כֵּן אֲפִלְּוֹ לֵאמֹר לִנְפֻשָּׁי לֵאמֹר
מִמְּנוּי, לֵבִי אֲמַח מִן שְׁלִיר לֵאמֹר
(חח.) מִלְּדִרְכֵּי

[שמיני. בצלים]: שדו תרי תלא
שבמשקלות: [קוטמי עלי. כלומר
אורח כמותי קאמר אפי' דקה: [הו
בה לבדור דמוכר בעין יפה מוכר
צריך לומר חוץ מזה ואמר לכך

השג יד פרק רביעי ערכין

רא דכתיב בערכין (ויקרא
אבל יואל דופן כוליה בן
די מוזקנא יומר על ששים
ויערך זקנה עשרת שקלים:

שבזכר ושננקבה מ
נקה דכי מיוקנא ¹⁶
שנא זכר דלא קאי את
אינשי סבא בביתא ¹⁷
בביתא סיי
הדרן על

הדרך עלך השג יד

הַאֲמֹר מַשְׁקֵי עֲלִי יִרְמְיָאֵל
שֶׁם הָאִשָּׁה: מַשְׁקֵל יְדִי
עֲלִי. הֵאָךְ הוּא שׂוֹקֵל אֶם רוּחַ
מִכְבִּיד יוֹאֵךְ שֶׁם רוּחַ מִיָּקֹל: מִמֶּלֶךְ הַיָּבִישׁ
מִים וּמִגִּישָׁה. לְחֹרֶב: עַד מִרְפִּיקָה.
אֵלֶּי שׂוֹקֵרִים אִישׁ־לְאִישׁ וּבִשְׁמִכְתִּיהֶם
יִוֹאֲלִין הַמֵּיִם וּבִשְׁמוֹצִיָּהּ נִמְלֶכֶת
חֲסִירָה: וְשׂוֹקֵל בְּשֶׁר חֲמור. שֶׁמֶשְׁקֵל
בְּשֶׁר חֲמור כִּמְשָׁקֵל בְּשֶׁר אֶדָם אִי וְהִיוּ
בְּחֹמֶר בְּשֶׁר גִּידִין וְעֲמֻמֹת לִפִּי מֵהֶם
שֵׁשׁ שֶׁר לִפִּי שֶׁרֹאן מַשְׁקֵל עֲמֻמֹת
וְגִידִים זוֹה לְמַשְׁקֵל בְּשֶׁר וְנוֹמֵן לְחֹכְהָ
עַד שֶׁתִּמְלֶכֶת דֶּה־שֶׁתֵּחַ אִיכָּה נִפְחָ
כִּשְׁעֹר יְדִי אֶם וְכִפִּי אֹתוֹ מַשְׁקֵל
יֵקֵן (א): גִּבִּי יֵאֵל נִפְשִׁיה בְּכֹל דְּהוּ.
כִּל מֵם שֶׁהוּא רוּחַ לְשׂוֹקֵל יִשְׁקֹל:
כְּנוֹפֶרֶת. וְזֶה שְׁמִי. בְּלִישִׁי:

א באטרא דסקלי כופרא. שמורכי
זפת במשקל: שדי סרי טלא. כדרך
המוכרי: גטיל ליה משקל. ומלא
שאין נמכרין במשקל: מעשה נאסור.
קומי רישא אס כסף כסף כר'
ואוקימין דאמא לאשמועינן דלי לא
(י) פטר פטר נפשיה בכל דהו והדר
תני באמה של ירמטיא שאמרה
משקל בני סתם עלי ושקלתה צהב:
קומסי. שמע בקומתו ונותן שרבי
עב שלא יוכל לכופפו אס פירש
כסף כסף ואס וזב: זב: מלא
קומסי. לא נמכרין אלא למדה גובה
קומתו ולא לעובי (ג): רב יהודה
דאמר כר' עקיבא: ולא אס הבור.
המוכר את הבית לא מכר את הבור
שכן או את הדות. צור בחפיה בלא
צניח כתיב ודע צניח (ו). וארי.
מוכר ליסח לו דמן מן הלוקח לילך
צבה לאותו צור ודות שהרי כל הקרקע
מכר לו ולא שייך (א) (ב) דצריח
ליה מוכר צניח יפה מוכר: אינו
לארי. דמוכר צניח רעה מוכר ודך
שייך לו: צומן שאמר לו. מוכר
ללוקח בית אני מוכר כר חזן מאלו
צור ודות שאין צריך ליסח לו דך.

אלמא כיון דלא צריך לפרושי דהא מן
הבית ופירש ודאי לטפווי מילתא קא
הבא נמי כיון דקומתי משמע נמי
[יד] (ו) אלמא לטפווי מילתא אחא ולה
הגובה: עומדי. עלי מי הוי משמ

ועד מקום ישיבתו קאמר שהוא חלי
שר"ל שיתן השרביט שיחזיק קומ

לפחות. רישא אמרת הא משקלי עלי
זהל כסף עב שאינו נכסף מעצמו הואיל וא
לענין מכירה תנן בבבא בתרא. לא מכל
בעין רעה מוכר ושייר לעצמו דרך: ומה
א קומתו עלי ואמר מלא קומתי לפחות

שיטה מקובצת

י. קודם אכילה מאחר אכילה ומסתברא
לא שרביט הנכסף א"ד שרביט שיכול
כול לחזור מכפיפתו א"ד דאינו צריך
יביט כנגד קומתו כשהוא יושב קאמר

ה) לערבין. ואם תאמר
ר"י דילפינן
חדש חלל אם כן יש לו ח
חדש העולם הכי נח

שְׁרוּקָה מִרְעֵי לֵיה וְ

נקבה דכי מיוזנא ¹⁶ קיימא אתילתא ומאי
שנא זכר דלא קאי אתילתא אמר חזקיה אמרי
אינשי סבא בביתא ¹⁷ פאחא בביתא סבתא
בביתא סימא בביתא:

הדרו עלך השג יד

הַאֲמוּר "משקלי עלי נותן משקלו אם כסף כסף ואם זהב זהב מעשה באמה של ירמיהו שאמרה משקל בתי עלי ועלתה לירושלים ושקלה ¹³ משקלה זהב משקל ידי עלי רבי יהודה אומר ממלא חבית מים ומכניסה עד מרפיקו ושוקל ¹⁷ מבשר חמור ועצמות וגידים ונותן לתוכה עד שתתמלא אמר ר' יוסי וכי היאך אפשר לכוין בשר כנגד בשר ועצמות כנגד עצמות אלא שמיין את היד כמה היא ראויה לשקול: **גמ'** מאי אם כסף כסף אם זהב זהב אמר רב יהודה פירש כסף כסף פירש זהב זהב פשיטא הא קמ"ל מעמא דפירש הא לא פירש פטר נפשיה בכל דהו כרחבה דאמר רחבה יבאתרא דתקלי כופרא פטר נפשיה אפי' ככופרא פשיטא לא צריכא דאיכא דתקל ואיכא דכילי מהו דתימא כיון דכולהו לא תקלי לא קמ"ל אמר רב פפא באתרא דתקלי שוכי פטר נפשיה אפי' בשוכי פשיטא צריכא דבבת דשקלי שדו תרי תלחא מהו דתימא בטיל תורת משקל קמ"ל: מעשה באמה של ירמיהו וכו': מעשה לסתור

חסורי מחסרה והכי קתני ואם יאדם חשוב
הוא אף ע"ג דלא פריש לפי כבודו ^{סו} אמרינן
ומעשה באמה של ירמטיא שאמרה משקל
בתי עלי ועלתה לירושלים ושקלוה ונתנה
משקלה זהב אמר רב יהודה האומר יקומתי
עלי נותן שרביט שאינו נכסף מלא קומתי
עלי נותן שרביט הנכסף מיתיבי ^{סו} קומתי
עלי מלא קומתי עלי נותן שרביט שאינו
נכסף הוא דאמר כר"ע דדייק לישנא יתירא
^{סו} דנתן לא ה"א הכור ולא [את] הדות אף
ע"פ שכתב "עומקה ורומה וצריך ליקח לו
דרך דברי ר"ע וחכ"א אינו צריך ומודה
רבי עקיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו
שאינ צריך ליקח לו דרך אלמא כיון
דלא צריך וקאמר לטפויי מילתא קאתי הכא
נמי כיון דלא צריך וקאמר לטפויי
מילתא קאתי איבעיא להו עומדי מהו

אח נמי אין צור ודות נכלל
והודיעו שמשייר לעצמו
ועה קומתו וקאמאר מלא
ע שפין דעמו אלס למדה
שרביט קומענאר או לא:

רצוי או דילמא כל גופו קאמער כמו שהוא יושב מראשו ושיבתו ולא כמלא קומת עמידתו או דילמא ש

יפ.

א) לערביין. ואס תאמר בערכין מנגלן דבעינן מועת לעת ופירש ר"י דילפינן ליה מכן חדש דכי היכי דאינו נערך בן חדש אלא אס קן יש לו חדש שלם דלא שייך לנימנר דלזילינן בחר חדש העולם הכי נמי לכל שאר ימים בן חמש וכן עשרים :

הדרך עלך השג יד

האומר משקלי עלי:
מרפיקו. פי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ושוקל וכו' ימן
הס"ד ואח"כ מ"ה פטור נפשיה
וכו' ואח"כ ז"ל ד"ה באתרא
ואח"כ ד"ה בנפורה ואח"כ ד"ה
שמאי ואח"כ ד"ה שדי: (ב) ד"ה
מלגל וכו' לעובי הס"ד ואח"כ
מ"ה הוצר כ"ה יסודע: (ג) ד"ה
וצריך וכו' ולא שפיר לו דרך
דק"ל מוכר: (ד) ד"ה בזמן וכו'
וקאמר מלגל לטפוי כ"ל ומצינת
אלמא נמחק:

שינויי נוסחאות

(א) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ב) מלחא ק"ל פחחא (ש"ס.)
 (ג) פחחא (ש"ס.) וסקלנא (ש"ס.)
 (ד) וסוקלנא (ש"ס.)
 (ה) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ו) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ז) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ח) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ט) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (י) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יא) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יב) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יג) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יד) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (טו) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (טז) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יז) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יח) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (יט) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כ) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כא) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כב) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כג) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כד) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כה) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כו) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כז) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כח) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (כט) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)
 (ל) חקקה ופחחא קיינא (ש"ס.)

רבינו גרשום

[illegible]

האומר משקל קלי. לחת
להקדוש: **אם אכס**. נדר חור
משקל סק: **דק מרשק**. עק בית
זיוו שווא הכתך וכמה ששמיס:
[דן] לחבית ויצאן המים:
נחלת שווא חמור נגידים
ועצמות כנגד היה חמור לחבית
שחלתמה שיכבהו הים דק
למלעה ואח"כ יצאן [בשר חמור
לחור היה משקל קלי] ולפי אחר
המשקלתו: [וכן] **אחא אפ**
[בכור חמור כנגד בשר]. ליתן
חמור חמור כנגד היה חמור
כנגד ששור. ששור. ששא עצם
ויתור חמור היה העצם ששור
יחור: **אחא ששן את חד**. אומקין
את חד ככה היה ראייה לשקול
כלל חמור: **אפ**. כלל חמור
כלומר באיזה חמור שירצה
שגילין בן דאס לשקול:
אחא (חמור): חמור חמור.

היה משמע שרביט זהב דוגמתו רביט עבה כהיקפו בעי למיתב דפעמים שכופפו ישיבתי וכו'.

פטר נפשיה בכל דהוא והשתא דנתנה משקלה דחב: כי אמרת [חם] **לפי כבודו אמרין ליה**. כלומר כלומר דבר שכול קיום מצעמו שאינו נכסף: **מלא קומי** [עלי נותן שרישם יתבפן] כלומר תהיבור ויהי [חור] **אנפ' שבת** לו קומקא דומת. של חצר ויהי קומר שהללו בנעומקא חרן [וצרין] **ק' קומבא מכן** אמרין [לו מוכר לקחת] כל ביתי אנ' מוכר לך חרן ויהי קומר ויהי שאינו צריך [וצרין] **לד' לנפשי' מילתא קאמר**. כלומר לך הוסיף דביבור. ואיכא דאמר איפכא קומי על נותן שרישם

קובצת
א"ד כמלא רחוב מושבו קאמור. ורש"י פי' עומדי מהו אי שמעע קומתי או לא. רחבו עלי מהו
או שרשטי אורך כמתי רחבו. הקיפו מהו אי יחייב שרשטי נספח וארוך כמדת הקיפו או דילמא
תיקו. תוס': תוס' ר"ה א"נעא' להו ב' ואת"י ברוחבו ב' כפוף. גליון. ואת"ל דרחבי ר"ל כ' עכ"ל
הר"י ז"ל בגליון: